

Özet

Her dönemde Türk dış politikasının bazı özgün eğilimleri, söz konusu dönemin koşullarına bağlı olarak değişiklikler göstermiştir. Zira dış politikanın temel hedefi de ulusal çıkarların korunması ve geliştirilmesidir. Bu ilke, İngiliz Başbakanı Lord Palmerston'un tarihe geçen ünlü sözünde çok net biçimde ifade edilmiştir: "Bizim ezeli müttefiklerimiz ve ebedi düşmanlarımız yoktur; ezeli ve ebedi olan tek şey ulusal çıkarlarımızdır." Bu temel ilke, günümüzde de geçerliliğini korumaktadır.

Hiçbir ülkenin dış politikası sabit kalmaz; dönemsel koşullara göre değişiklik gösterir. Türkiye özelinde bakıldığında, İngiltere, Fransa, Almanya veya Rusya gibi ülkelerle ilişkileri tarih boyunca sürekli aynı nitelikte olmamıştır. Bu ülkeler; bazen müttefik, bazen dost, bazen rakip ya da düşman konumunda olmuştur. Bu durum, uluslararası sistemin dinamik yapısından ve her dönemin koşullarından kaynaklanır.

Genel anlamda Türkiye'nin dış politikasında hukuka saygı, ulusal çıkarların korunması, barış yanlısı olma ve barışı isteme gibi unsurlarda bir süreklilik mevcuttur. Kendi içerisinde tutarlı olan bu politika, dengeye dayalı çok boyutluluk olarak da adlandırılabilir.

1919'dan Günümüze Türk Dış Politikasında Genel Eğilimler ve Yönelimler

Numan HAZAR - E. Büyükelçi

Türk dış politikasının genel eğilimleri ve yönelimlerini Türkiye Devleti'nin kuruluş sürecinden (1919 yılından) günümüze kadar incelemek gerekirse bu uzun zaman dilimini alt dönemlere ayırmakta fayda vardır. Her dönemde Türk dış politikasının bazı özgün eğilimleri, söz konusu dönemin koşullarına bağlı olarak değişiklikler göstermiştir. Bu dönemleri genel olarak şu şekilde ayırmak mümkündür: Birinci Dönem (1919-1923), İkinci Dönem (1923-1939), Üçüncü Dönem (1939-1945), Dördüncü Dönem (1945-1960), Beşinci Dönem (1960-1990), Altıncı Dönem (1990-2000), Son Dönem (2000-Günümüz).

1919-1923 dönemi incelendiğinde, İstiklal Savaşı'nın başlamasıyla birlikte Türkiye'nin dış politikasında yeni yönelimler ortaya çıkmış ve önemli gelişmeler yaşanmıştır. Bu dönemde Osmanlı Devleti'nin son yıllarında işgal altında bulunan bir Türkiye söz konusudur. Mondros Mütarekesi imzalanmış, Mustafa Kemal Paşa ise Samsun'a çıkarak İstiklal Savaşı'nı başlatmıştır. Bu süreçte yeni müttefikler arayışı içine girilmiştir. Özellikle Rusya'nın durumu büyük önem taşımıştır. Sovyetler Birliği ile müzakereler titizlikle yürütülmüş, 16 Mart 1921 tarihli Moskova Antlaşması sonrasında uzlaşma sağlanmış ve bu antlaşma çerçevesinde Türkiye'ye altın ve silah yardımı sağlanmıştır. Bu bağlamda Sevr Antlaşması'nın hükümleri fiilen yırtılmıştır.

Sakarya Zaferi'nin başlangıcından sonra 1921 yılında Fransa, Ankara'ya temsilci göndermiş ve 20 Ekim 1921 tarihli Ankara Antlaşması imzalanmıştır. Anadolu'dan çekilen Fransa, ayrılırken silahlarının büyük kısmını Türk Ordusu'na bırakmıştır. Bu dönem itibarıyla Türkiye, Fransa ve Sovyetler Birliği'nin desteğiyle Batı'da Yunanlara karşı baş başa kalmış, Büyük Taarruz ve Büyük Zafer'den sonra Yunanlar çekilmiş ve 24 Temmuz 1923 tarihli Lozan Barış Antlaşması imzalanmış, akabinde de Türkiye Cumhuriyeti Devleti kurulmuştur. Görüldüğü üzere stratejik olarak oldukça akıllıca bir yaklaşım izlenmiştir: Güney ve Doğu cepheleri güvence altına alınmış, Yunanlara karşı zafer kazanıldıktan sonra Lozan ile devlet kuruluşu tamamlanmıştır.

1923'ten 1939'a kadar olan "Atatürk Dönemi" Türk dış politikasına bakıldığında bu döneme damgasını vuran ilke, Atatürk'ün ortaya attığı "Yurtta sulh, cihanda sulh" prensibidir. Türkiye Cumhuriyeti'nin dış politikasının temeli budur; barış üzerine kurulmuştur. Türk dış politikası, Türkiye'yi dünyada barışçı bir ülke olarak tanımlamaktadır. Temel ilkeler iki tanedir: Barış ve hukuk. Türkiye barışçı bir ülkedir ve hukuka saygılıdır.

Lozan Barış Antlaşması'ndan sonra Rusya'yla ilişkiler devam etmiş; Lozan'da Amerikalılarla ayrı bir antlaşma yapılmış, ancak bu Amerika Kongresi tarafından onaylanmamıştır. Bunun sebebi, Amerika'nın savaşlardan uzak durma eğilimi ve Rum lobilerinin etkisi olmuştur. Daha sonra 1927 yılında iki ülke arasında noter tasdiğiyle diplomatik ilişkiler (modus vivendi) kurulmuştur. Cumhuriyetin ilk yıllarında barışçı politika izlenmiş; savaşılan Yunanistan'la yakınlaşma başlamıştır. Ayrıca diğer Balkan ülkeleriyle de ilişkiler önem kazanmış; 1934 yılında Balkan Antantı imzalanmıştır. Bunun ardından Orta Doğu'daki komşularla yakınlaşma amacıyla 1937 yılında Sadabat Paketi imzalanmıştır.

Bu süreçte çözülemeyen Musul meselesi, 1926 yılında İngiltere'yle imzalanan antlaşmayla sonuca bağlanmış, petrol konusunda İngiltere'ye belirli ödemeler yapılmış ve İngiltere'nin tahrik ettiği Nesûri isyanı gibi olaylar Hakkâri bölgesinde yaşanmıştır. Bunun ardından önemli bir konu olan Hatay meselesinin çözümü gelmektedir. İkinci Dünya Savaşı'nın yaklaşması dolayısıyla Fransa ile Hatay konusunda anlaşmaya varılmış ve bu süreç, 1938 yılında Atatürk'ün vefatından kısa süre önce sonuçlanmıştır. Ancak daha sonra Hatay bağımsız bir

30 Ekim 2025

devlet haline gelmiş, 1939 yılında Hatay Parlamentosu Türkiye'ye katılma kararı almıştır.

Savaşa giden yıllarda İngiltere ve Fransa ile ilişkilerde bir yakınlaşma gözlenmiştir. Savaş sırasında Türkiye'nin savaşa girmesi konusunda yoğun baskılar vardır. Ancak Türkiye buna direnmiş, bu sayede Türkiye savaşın dışında kalabilmiştir. Savaşın sonunda Birleşmiş Milletler (BM) Teşkilatı kurulmuş, Türkiye buraya girebilmek için son anda Almanya'ya savaş ilan etmiş, böylece BM'nin kurucu üyelerinden biri olmuştur. Bu dönem içerisinde bir başka önemli gelişme de Montrö Boğazlar Sözleşmesi'dir.

Savaş sonunda oluşan durum ve Sovyet tehdidi nedeniyle Türkiye genel olarak Batı'ya yönelmiştir. Hem demokratik kurumlar hem kültürel bağlar hem ekonomik-ticari bağımlılık açısından Batı'yla özel bir yakınlık vardır. Sovyet tehdidi altında ulusal güvenliğini sağlamak için NATO ittifakına girmek zorunda hissetmiştir. "Demir Perde" oluşmuş, iki kutuplu dünya belirmiştir. 1949 yılında Washington Antlaşması ile NATO kurulmuştur. Türkiye, 1952 yılında Yunanistan ile birlikte NATO üyeliğine kabul edilmiştir.

1950-1960 arasındaki dönemde Türkiye'nin ciddi bir Sovyet tehdidi altında hissetmesi sonucu Batı'yla ilişkilerini güçlendirmiştir. Bu arada önemli bir gelişme 1955 yılında Bandung Konferansı'dır. Türkiye buraya katılmış; Asya-Afrika ülkeleriyle birlikte Asya ülkesi olarak yer almıştır. Bu süreçte Türkiye'nin Süveyş Krizi'nde (1956) fazla Batı yanlısı politika izlediği söylenmektedir.

Bir başka önemli gelişme ise Türkiye'nin eleştirilere maruz kaldığı Bağdat Paketi'nin kuruluşudur. Bağdat Paketi'nin oluşmasında Amerika ve İngiltere'nin de yönlendirmesi vardır. Bağdat Paketi'ne İran, Türkiye, Irak, Pakistan ve İngiltere üye olmuş; Amerika gözlemci statüsünde katılmıştır. Bu pakt, Mısır'la olan ilişkilerimize soğukluk getirmiştir. Bağdat Paketi'nin ömrü kısa olmuştur.

1954 yılında Balkan Paketi kurulmuştur. Türkiye, Yugoslavya ve Yunanistan arasında imzalanan bu pakt da kısa ömürlü olmuştur. Yugoslavya'nın tarafsızlık ve bağımsızlık politikası nedeniyle uzaklaşması, Türkiye ile Yunanistan arasındaki Kıbrıs Sorunu nedeniyle paktın geçerliliği kalmamıştır. 1950-1960 döneminin en önemli olayı Kıbrıs sorunudur. Kıbrıs Rumlarının adayı Enosis amacıyla hareket etmesi, çatışmalara yol açmıştır. 1959 yılında Zürih ve Londra Antlaşmaları imzalanmıştır. 1960 yılında ise Kıbrıs Cumhuriyeti'nin kurulmasıyla kurucu anlaşma yapılmıştır. Bu, 1950-60 döneminin en önemli gelişmesidir.

1960-1980 yılları arasında Türkiye çok çeşitli iç politika sorunları, ekonomik ve siyasal krizlerle karşılaşmıştır. NATO

üyeleri olarak Doğu-Batı ilişkilerinde stratejik konumu vardır. Türkiye, savaş sonrası ortaya çıkan Avrupa kuruluşlarına da üye olmuştur. Bunlardan biri Avrupa Ekonomik İşbirliği Teşkilatı'dır; bu daha sonra Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı'na (OECD) dönüşmüş ve ABD, Japonya ve Avustralya gibi ülkeleri de kapsamıştır. Türkiye bu örgüte de üye olmuştur. Başka bir önemli kuruluş Avrupa Konseyi'dir. Türkiye, Avrupa ülkesi olarak Avrupa Konseyi'nin kurucu üyesi olmuştur.

1960'ların başında Kıbrıs'ta Rumların Türk köylerine ve Türk toplumuna saldırıları başlamıştır. 1963-1964 ve 1967 yıllarında ciddi olaylar yaşanmıştır. 1964 yılında Erenköy'e Türk uçakları müdahale ederken, ABD Başkanı Johnson'un gönderdiği meşhur Johnson Mektubu gelmiştir. Bu mektup, Türk-Amerikan ilişkilerinde önemli kırılma yaratmıştır: "Kıbrıs'ta Amerikan silahlarını kullanırsanız kabul edemeyiz; Sovyet saldırısı olursa size yardım edemeyiz" denmiştir. Bu, Türkiye'yi daha bağımsız ve çok yönlü politikalara itmiştir. Türkiye, Arap ülkeleri, Orta Doğu, Asya ve Afrika ile ilişkileri geliştirme yönünde atılımlar yapmıştır.

1974 yılında Yunanistan'daki askeri cuntanın desteğiyle Kıbrıs'ta darbe yapılmış ve Enosis hedeflenmiştir. Türkiye barış harekati gerçekleştirmiş ve bugünkü fiili duruma çıkmıştır. Bu harekât sonrası Amerika ile ilişkilerde soğukluk yaşanmış ve Türkiye ambargoya karşılaşmıştır. Ancak Soğuk Savaş koşullarında Amerika ambargoyu kaldırmak zorunda kalmıştır. Yunanistan ile Ege'de kıta sahanlığı ve karasuları sorunları gündeme gelmiştir. Yunanistan'ın karasularını 6 milden 12 mile çıkarma girişimleri Türkiye tarafından savaş nedeni (casus belli) sayılmıştır.

1960-1980 döneminin önemli bir özelliği "yumuşama (détente)" sürecidir. 1953 yılında Stalin'in ölümünden sonra Sovyetler Birliği'nde "barış içinde bir arada yaşama" ilkesi ortaya çıkmıştır. Almanya'da Willy Brandt'ın şansöyeliğiyle doğu politikası değişmiş; Doğu Almanya'yı tanımayan ülkelerle ilişkiler başlamıştır. 1971 yılından itibaren Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı (AGİK) süreci başlamıştır. İç işlerine karışmama, toprak bütünlüğü gibi ilkeler kabul edilmiştir. 1975 yılında Helsinki Nihâi Senedi imzalanmıştır. Bu süreç, Almanya'nın birleşmesine de zemin hazırlamış; Doğu-Batı yumuşamasında etkili olmuştur.

1980 yılından itibaren, 12 Eylül darbesi sonrası Türkiye'de ekonomik ve siyasal gelişmeler yaşanmıştır. Amerika'da Reagan yönetimi Sovyetler Birliği'ni "şeytani imparatorluk" olarak nitelmiş ve Türkiye'deki askeri rejime destek vermiştir. 1983 yılında demokrasiye geçiş sonrası Avrupa Konseyi ve Avrupa Birliği ilişkileri düzelmiştir. Aynı yıl Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) ilan edilmiştir.

30 Ekim 2025

1987 yılında Türkiye, AB'ye tam üyelik için başvurmuştur. Koşulların olgunlaşmadığı gerekçesiyle olumlu cevap verilmemiştir. Ancak 1999 Helsinki Zirvesi'nde Türkiye aday ülke statüsüne kabul edilmiştir. 1984-1985 yıllarında Bulgaristan'da yaşayan yaklaşık bir milyon Türk'ün isimlerinin Bulgarlaştırılması ve asimilasyon politikası büyük tepki çekmiştir. Türkiye bunu AGİK, BM ve İslam İşbirliği Teşkilatı'nda gündeme getirmiştir. Todor Jivkov rejimi bu politikayı sürdürmüştü, ama başarısız olmuş; rejim çökmüş ve sorun sona ermiştir.

Bu dönemin en önemli olayı 1991 yılında Sovyetler Birliği'nin dağılmasıdır. On beş bağımsız devlet ortaya çıkmıştır. Türk cumhuriyetleri bağımsızlık kazanmıştır; Türkiye ilk tanıyan ülke olmuştur. Yeni Türk devletleriyle ilişkiler geliştirilmiş; Türk Devletleri Teşkilatı açılımı başlamıştır. Soğuk Savaş sonrası Türkiye'nin stratejik önemi yeniden vurgulanmıştır. Yugoslavya'nın dağılması da önemlidir; Bosna Hersek, Kosova ve Makedonya'da Türkiye aktif rol almış ve Osmanlı mirası nedeniyle açılımlar yapılmıştır. 1990'larda üç önemli açılım politikası vardır: "Afrika'ya açılım", "Asya-Pasifik açılımı" ve "Latin Amerika açılımı". 21. yüzyılda bu açılımlar daha da ilerletilmiş, bu bağlamda Afrika, Asya-Pasifik, Latin Amerika ve Orta Doğu ülkeleriyle ilişkiler istikrarlı şekilde geliştirilmiştir.

Sonuç

Türkiye'nin Cumhuriyet'ten günümüze kadar bu politikaları devam ettirmektedir. Bazen sapmalar olabilmektedir. Fakat genel anlamda Türkiye'nin dış politikasında hukuka saygı, ulusal çıkarların korunması, barış yanlısı olma ve barışı isteme gibi unsurlarda bir süreklilik mevcuttur. Dünyadaki mevcut kırılmalara rağmen Türkiye'nin yeni bir dış politika izlemesine gerek yoktur. Cumhuriyet'ten bugüne kadar olan Türk dış politikasında bir devamlılık vardır. Kendi içerisinde tutarlı olan bu politika, dengeye dayalı çok boyutluluk olarak da adlandırılabilir. Zira denge politikası çok önemlidir.

Türk dış politikasında bir eksen kayması değil, ancak dengeye oturtulması vardır. Bu politika bellidir: Amerika ile ilişkiler ve NATO üyeliği devam etmektedir. Avrupa Birliği ile ilişkiler bazı sorunlara rağmen sürmektedir. Avrupa ülkeleri Türkiye'ye kendi çıkarları doğrultusunda önemli bir ülke olarak bakmaktadır. Rusya-Ukrayna Savaşı da Türkiye-Avrupa ilişkilerinde önemli bir faktör olmuştur. Bu krizde Türkiye açısından gayet güzel bir politika izlenmiştir.

Bu savaşın geleceği, Türkiye'nin Avrasya'yla ilişkilerinde de belirleyici olabilir. Özellikle Rusya'nın olası Kafkasya-Orta Asya'ya dönüş süreci göz önünde bulundurulduğunda Türkiye'nin dikkatli bir politika izleyeceği öngörülebilir. Ukrayna'da barışın sağlanmasını Türkiye her zaman

desteklemektedir. Bu yüzden Rusya ile Amerika arasında anlaşma ve Ukrayna'da barışın sağlanması, Türk-Rus ilişkilerinde olumsuz etki yaratmayacaktır. Ancak Orta Asya konusunda Rusya eski emellerini yeniden ortaya koyup yönetmeye kalkarsa büyük tepkilere yol açabilir. Sadece Türkiye bakımından değil, Rusya-Çin ilişkileri bakımından da kopmalar yaşanabilir.

Ortadoğu'daki gelişmelerin de yakından takip edilmesinde fayda vardır. Günümüzde Amerika, Sykes-Picot'nun ortadan kaldırılmasından bahsetmekte, yeni bir planı (Büyük Orta Doğu Projesi) gündeme getirmektedir. Bu proje, İsrail'in çıkarlarını gözetken bir plan olarak da değerlendirilebilir.

Tarihsel olarak Yahudilerle iyi ilişkilerimiz vardır. Ancak İsrail'in yaptığı yanlışlarla bu ilişkiler bozulmuştur. Türk-İsrail ilişkileri Orta Doğu bağlamında dengeli olmalıdır. Batı çifte standart uygulamaktadır. İsrail'in güvenliği korunurken Filistinlilerin hakları göz ardı edilmektedir. Filistinlilerin haklarının teslim edilmesi ve bağımsız devletlerinin kurulması gerekir. Bu gerçekleşmezse medeniyetler çatışması kaçınılmaz olur. Türkiye'nin Filistin davasına desteği haklıdır.

30 Ekim 2025**Yazar Hakkında****Numan HAZAR - E. Büyükelçi**

Türkiye'nin önde gelen devlet adamı, akademisyen, yazar ve düşünürlerinden Emekli Büyükelçi Numan HAZAR, 1966 yılında Ankara Üniversitesi SBF'den mezun oldu. Mezuniyetini müteakiben Dışişleri Bakanlığı'nda göreve başlayan Hazar, 1977-1980 yıllarında Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri Haluk Bayülken'in Özel Kalem Müdürü, 1980 yılında Cumhurbaşkanlığı Özel Kalem Müdürü Vekili oldu. Büyükelçi Hazar, Nijerya Büyükelçiliği (1995-1998), Dışişleri Bakanlığı Müşavirliği ve İslam Konferansı Örgütü ve Afrika Ülkeleri Koordinatörü (1998-2000), İkili Siyasi İşler Genel Müdürlüğü (Afrika ve Doğu Asya, Pasifik'ten Sorumlu) (2000-2001), Avrupa Konseyi Daimî temsilciliği (2001- 2004) ve UNESCO Daimî Temsilciliği (2004-2006) gibi önemli görevlerde bulundu. Dışişleri Bakanlığı Müşavirliği, Millî Savunma Bakanlığı Dış Politika danışmanlığı (2007-2009), 1998 yılında da kısa bir süre Dışişleri Bakanlığı Teftiş Kurulu Üyeliği görevini yürüttü. 2009-2010 yıllarında Teftiş Kurulu Başkanı olan Büyükelçi Hazar, 2010 yılında emekli oldu.

2011 yılında Türkiye tarafından merkezi Tahran'da bulunan Ekonomik İşbirliği Teşkilatı'nın (ECO) yeniden yapılandırılmasıyla görevli Akil Adamlar Grubu'nun (Eminent Persons Group/EPG) Türk Üyesi olarak görevlendirilen ve Başkanı seçilen Büyükelçi Hazar, birçok sivil toplum örgütü ve düşünce kuruluşlarında da yer almıştır.

Dışişleri Bakanlığı Akademisi başta olmak üzere, Ankara Üniversitesi SBF ve TOBB-Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesinde dersler veren Büyükelçi Hazar, İstanbul Maltepe Üniversitesi İnsan Hakları Merkezi Yönetim Kurulu üyesidir.

Büyükelçi Hazar'ın Türkçe, İngilizce, Fransızca ve Almanca dillerindeki yetmiş dolayında makalelerinin ve dört monografisinin yanı sıra, 10 kitap çalışması da bulunmaktadır. Başlıca eserleri arasında; "Sovyet Tehdidinin Gölgesinde Türk Dış Politikası", "Türkiye Afrika İlişkileri ve Türkiye'nin Dost Kıtaya Açılım Stratejisi", "Uygurluklar Çatışması, Ermeniler ve Dondurulmuş Uluslararası Sorunlar ve Filistin, Keşmir, Kıbrıs, Karabağ", "Dış Politika Anıları ve Güncemden Notlar 1967-2018", "Bilim ve Teknolojinin Uygurluklar ve Dış Politika Üzerindeki Etkileri Bilim ve Teknoloji Diplomasisi", "Küreselleşme Sürecinde Afrika ve Türkiye-Afrika İlişkileri", "İnsan Hakları ve Diploması", "Uluslararası Politika ve Uygurluklar" yer almaktadır.

Türk Diploması Tarihi - II

Her ne kadar kavram olarak yakın dönemde kullanılmaya başlanmış olsa da diploması tarihin her devrinde toplumlara ve devletler arasında sorunların çözümünde önemli rol oynamış ve diplomasının yetersiz kaldığı durumlarda savaşlar sorunların temel çözüm mekanizması haline gelmiştir. Ulus devlet yapısının yaygınlaşması ve uluslararası ilişkilerde ulus devletlerin temel aktör olmasından sonra ise diploması uluslararası ilişkilerin düzenlenmesinde temel unsur haline gelmiştir.

Devletler arasındaki sorunların çözümünde karar vericilere temel verileri ortaya koyan diplomatlar çok önemli bir rol oynamaktadırlar. Uluslararası ilişkilere yönelik konularda ve sorunların çözülmesinde kamuoyuna yansayanlar kadar kamuoyuna yansımaya bir çok gelişmede diplomatların önemli etkileri olmuş hatta son dakikada diplomatlar tarafından ortaya konulan öneriler ile savaşlar bile önlenmiştir. Fakat bunların bir kısmı hatıratlarda yer alırken, önemli bir kısmı sürece damga vuran isimler ile birlikte yok olup gitmektedir.

Kapadokya Üniversitesi (KÜN) ve Ankara Kriz ve Siyaset Araştırmaları Merkezi (ANKASAM) iş birliğinde yürütülen Türk Diploması Tarihi projesi ile Türk Diploması tarihine ışık tutulması hedeflenmektedir. Başta Dışişleri Bakanlığı olmak üzere ilgili kurum ve kuruluşlarda görev yapmış emekli diplomatlar, askeri personel ve devlet adamlarının konuk olarak katıldığı programlarda, Türk Dış politikasının karar süreci, geçmişte alınmış önemli kararların arkasında yatan gerçekler, uluslararası gelişmelerin basına yansımamış bölümleri gibi konuların ele alınması ve Türk Diploması Tarihi konusundaki önemli konularda tarihe not düşülmesi amaçlanmaktadır.

Proje hakkında detaylı bilgiye;
<https://commonhorizon.kapadokya.edu.tr/> adresinden ulaşabilirsiniz.

30 Ekim 2025

Prof. Dr. Hasan Ali KARASAR

Prof. Dr. Hasan Ali Karasar halen Kapadokya Üniversitesi rektörü ve Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümünün öğretim üyesidir. Daha önce Atılım Üniversitesi (2013-2017) ve Bilkent Üniversitesi (2003-2013) Uluslararası İlişkiler Bölümlerinde çalışmış, Merkezi Asya ve Avrasya ağırlıklı dersler vermiştir. Kuruluşundan itibaren Bilkent Rusya Araştırmaları Merkezi Genel Sekreterliğini yapmıştır. (2005-2013) Ayrıca Ankara merkezli düşünce kuruluşu Avrasya Stratejik Araştırmalar Merkezi'nin Orta Asya masası başkanlığını yürütmüştür. (2003-2005) 1996 yılından bu yana düzenli olarak AGİT seçim misyonları çerçevesinde Avrasya'da demokratikleşme ve seçim süreçlerini takip etmiştir. Avrasya ve Merkezi Asya tarihi, politikaları konularında başta Türkiye olmak üzere, Rusya Federasyonu, Kazakistan, Özbekistan, Macaristan, Japonya ve ABD'de arşiv çalışmalarında bulunmuştur. 1990'lı yılların başından itibaren çalışmalarını Merkezi Asya'nın tarihi, siyaseti, etnik ve dini meseleleri konuları ve Türk-Rus ilişkileri ekseninde sürdüren Karasar, Central Asian Survey, Europe Asia Studies ve Cornucopia gibi çeşitli dergilerde araştırmalarını yayınlamıştır. Eski Sovyet Merkezi Asya'sı, Kafkasya ve İdil-Ural bölgelerinde saha tecrübeleri bulunan Karasar, İngilizce ve Rusça bilmektedir.

Prof. Dr. Mehmet Seyfettin EROL

Boğaziçi Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü'nden 1993'de mezun oldu. Boğaziçi Üniversitesi'nde 1995'de Yüksek Lisans çalışmasını tamamlayan Erol, 2005 yılında Ankara Üniversitesi'nde yaptı. 2009'da "Uluslararası İlişkiler" alanında doçent ve 2014 yılında da Profesörlük unvanlarını aldı.

Uzmanlık alanları, "Jeopolitik", "Kriz Yönetimi", "Güvenlik", "Türk Dış Politikası" ve "Türk Dünyası" olan Prof. Erol'un, bu konularda çok sayıda bilimsel makalesi ve kitabı bulunmaktadır.

Avrasya Dosyası, Karadeniz Araştırmaları, Gazi Akademik Bakış, Bölgesel Araştırmalar Dergisi, Uluslararası Kriz ve Siyaset Araştırmaları dergileri editörlükleri ile TRT, Kanal A ve BBN Türk'te radyo-televizyon programları yapan, Türkiye'nin önde gelen dergi ve gazetelerinde köşe yazarlığı yapan-görüşleri yayımlanan Prof. Erol, bu çalışmalarından dolayı 2007'de Türk Dünyası Yazarlar ve Sanatçılar Vakfı (TÜRKSAV) "Türk Dünyası Hizmet Ödülü", 2015'de Türkiye Yazarlar Birliği (TYB) "Basın-Fikir Ödülü" başta olmak üzere çok sayıda ödüle layık görülmüştür.

Ufuk, Ankara ve Gazi Üniversitelerinde dersler veren Prof. Erol, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi İİBF Uluslararası İlişkiler Bölümü'nde öğretim üyesi olarak akademik çalışma-

larını devam ettirmektedir. Türkiye'nin önde gelen düşünce merkezlerinde (ASAM, SDE, GSAM, USGAM) uzman ve kurucu başkan olarak görevler üstlenen Prof. Erol, 2016'dan bu yana Ankara Kriz ve Siyaset Araştırmaları Merkezi (ANKASAM) Kurucu Başkanı olarak bu alandaki faaliyetlerini devam ettirmektedir.

Prof.Dr. Şafak OĞUZ

2019 yılında Doçentlik ve 2024 yılında Profesör unvanını alan Prof.Dr. Şafak OĞUZ, Türk Silahlı Kuvvetleri'ndeki (TSK) 23 yıllık hizmetinden sonra 2021 yılında emekli olmuştur. Görevi esnasında Birleşmiş Milletler (BM) ve Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü (NATO) bünyesinde de çalışan OĞUZ, Kitle İmha Silahları, Terörizm, Uluslararası Güvenlik, Uluslararası Örgütler ve Barış ve Çatışma Çalışmaları konularında çalışmalar yapmaktadır. Prof.Dr. Şafak OĞUZ, halen İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesinde öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır. İyi derece İngilizce ve Almanca bilmektedir.